

FLEVOLAND: ECOSYSTEEM VOOR ONDERNEMERSCHAP

ECONOMISCH PROGRAMMA

Verlenging 2021 - 2023

Inhoud

Inleiding	3
EVO-model en programmalijnen huidig Economisch Programma.....	3
Nieuwe programmalijn: ruimtelijk-economisch beleid.....	4
Noodzaak voor verlengen huidig Economisch Programma	5
1.Aanpak huidige crisis	5
2.Goed opdrachtgeverschap	5
3.Rechtszekerheid	6
4.Subsidieregels, financieringsafspraken en meerjarige afspraken.....	6
Overzicht instrumenten en activiteiten van het Economisch Programma	6
Programmalijn 1: Financiering en Support.....	6
Programmalijn 2: Human Capital Agenda/Arbeidsmarkt.....	7
Programmalijn 3: Internationalisering	8
Programmalijn 4: (Ondernemers) cultuur.....	8
Programmalijn 5: Ruimtelijk-economisch beleid	9
Monitoring en onderzoek.....	9
Financiering	9
Overzicht benodigde financiën.....	11
Totaaloverzicht 2021 en 2022 ('winkel open').....	14
Totaaloverzicht 2021 t/m 2023 (doorkijk naar 2023)	14

Inleiding

Het huidig economisch beleid van de provincie Flevoland is in 2016 vastgelegd in het vierjarig programma *Flevoland: Ecosysteem voor ondernemerschap 2016-2020*. Tijdens de beeldvormende sessie EMS op 7 oktober 2020 hebben gedeputeerden Smelik en Appelman Provinciale Staten geïnformeerd over het toepassen van een bestuurlijk vernieuwings-traject op het op te stellen nieuwe economische beleid. Voor dit proces was een startnotitie opgesteld: *Startnotitie gefaseerde kaderstelling nieuw economisch beleid in een lerend proces voor bestuurlijke vernieuwing*. Op 30 september 2020 had een eerste fysieke bijeenkomst met Provinciale Staten plaats zullen vinden om de kaders van het nieuwe economische beleid vast te stellen. Deze bijeenkomst kon niet plaatsvinden in verband met een aanscherping van de coronamaatregelen. In overleg met de griffie, agendacommissie en gedeputeerden Smelik en Appelman is besproken op welke manier het bestuurlijke vernieuwings-traject en de vernieuwing van het economisch beleid wel plaats zou kunnen vinden. Een voorstel hiervoor wordt, samen met deze notitie over de verlenging van het huidig economisch beleid, op 3 en 17 februari 2021 in Provinciale Staten besproken.

Deze notitie over de verlenging en financiering van het economisch beleid begint met een korte toelichting op het huidige beleid (achtergrond en programmalijnen) en een aantal belangrijke actuele ontwikkelingen (onder andere als gevolg van de crisis). Vervolgens wordt ingegaan op de noodzaak van de verlenging van het huidig economisch beleid. Daarna worden per programmalijn de instrumenten en activiteiten beschreven. In de laatste paragraaf wordt aangegeven wat de financiële consequenties van de verlenging zijn.

EVO-model en programmalijnen huidig Economisch Programma

Bij de start van het programma in 2016 vormde het EVO-model van Isenberg¹ de basis. EVO staat voor Ecosysteem voor Ondernemerschap. In het EVO-model staat de ondernemer centraal. Vanaf 2016 is daarom ingezet op vier programmalijnen: Financiering en Support, Human Capital Agenda, Internationalisering en (Ondernemers)cultuur. De activiteiten binnen de eerste drie programmalijnen ondersteunen de ondernemer bij zijn (of haar) groei en innovatie. De vierde lijn richt zich op het ondersteunen van ondernemers die willen internationaliseren en op het binnenhalen van internationale bedrijven. Naast deze vier lijnen wordt ook op het ruimtelijk-economisch gebied aan de nodige ontwikkelingen gewerkt: de vijfde lijn. Binnen de vijfde lijn staan ruimtelijke ontwikkelingen (zoals bijvoorbeeld vestigingen van grote bedrijven en datacenters) en de effecten daarvan op de economie en economische ontwikkelingen centraal.

Voor de coronacrisis was er sprake van een forse groei van de werkgelegenheid en de vestiging van bedrijven in Flevoland. Het ging daarbij vooral om de groei van werkgelegenheid bij het kleine MKB (2-10 werknemers) en de vestiging van (startende) kleine ondernemingen. Uit het eigen werkgelegenheidsonderzoek van de provincie eind

---

¹ Daniel Isenberg is een toonaangevende Amerikaanse wetenschapper, ondernemer en bedenker van het economisch groeimodel Ecosysteem voor Ondernemerschap (EVO). Zie: <https://www.flevoland.nl/getmedia/333dc82c-2e9e-494d-adf8-8d087f47263a/Economisch-Programma-dv.pdf>.

2019 en gegevens van het UWV kwam ook naar voren dat er sprake was van groei in de volle breedte (alle sectoren) van de economie².

De coronacrisis heeft voor een nieuwe werkelijkheid gezorgd. Door de coronanoodmaatregelen vanuit het Rijk kunnen veel bedrijven overeind blijven en werknemers hun baan houden. Waar het economisch beleid van de provincie vooral gericht was op groei en innovatie is het nu ook van belang om ondernemers gericht te ondersteunen bij de vraagstukken die voortkomen uit de crisis.

Uit de eerste twee ondernemerspanels Flevoland (oktober 2020 en december 2020)³ komt onder meer naar voren dat een deel van de ondernemers behoefte heeft aan andere businessmodellen, advies over arbeidsvoorwaarden, (om)scholing en HRM, hulp bij het invullen van formulieren, of het klankborden met andere ondernemers. De uitkomsten van de ondernemerspanels laten ook zien dat er bedrijven zijn die juist groeien door de crisis, hun producten aan hebben gepast, of online producten aan zijn gaan bieden en daar advies en hulp bij kunnen gebruiken. Met de instrumenten en de activiteiten van het huidige Economische Programma kunnen we goed op deze verschillende behoeften van de ondernemers inspelen.

Nieuwe programmalijn: ruimtelijk-economisch beleid

Aan de vier bestaande programmalijnen in het Economisch Programma is recent een nieuwe programmalijn toegevoegd: ruimtelijk-economisch beleid. Kern van deze programmalijn zijn de effecten van economische ontwikkelingen op de ruimte en omgekeerd: de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen op de economie.

Op 11 september 2020 is door het kabinet de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) vastgesteld. De NOVI benoemt tot 2050 eenentwintig nationale belangen, waarvan meerdere raken aan economische excellentie, kansengelijkheid, brede welvaart én de SDG's (Sustainable Development Goals). De NOVI richt zich daarbij op vier prioriteiten:

1. Ruimte maken voor de klimaatverandering en energietransitie.
2. De economie van Nederland verduurzamen en ons groeipotentieel behouden.
3. Onze steden en regio's sterker en leefbaarder maken.
4. Het landelijk gebied toekomstbestendig ontwikkelen.

Deze vier prioriteiten hebben onderling veel met elkaar te maken en ze hebben gevolgen voor hoe we onze fysieke leefomgeving inrichten. Om beleidskeuzes weloverwogen te maken, hanteert de NOVI drie afwegingsprincipes, die helpen bij het afwegen en prioriteren van de verschillende belangen en opgaven:

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies.
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal.
3. Afwentelen wordt voorkomen.

Het Rijk richt zich op de ontwikkeling van het hele Stedelijk Netwerk Nederland, gekoppeld aan infrastructuur en goede omgevingskwaliteit. De verbindingen met alle landsdelen worden verbeterd en er komen regionale verstedelijkingsstrategieën voor

---

² <https://www.flevoland.nl/getmedia/46c67249-1517-4f02-8a55-8ee154fac893/Werkgelegenheidsonderzoek-2019-Flevoland-dv.pdf>. UWV, Regio in Beeld oktober 2019: <https://userfiles.mailswitch.nl/files/1638-47189bdc2887230ad669a634650700a2.pdf>

³ <https://www.vno-ncwmidden.nl/onderzoek-gevolgen-corona-bijna-twee-derde-flevolandse-ondernemers-kampt-met-omzetverlies/>

gebieden met de grootste groei in het Stedelijk Netwerk. Flevoland heeft een belangrijke rol in de uitvoering van de NOVI die per 1 januari 2021 start. De provincie is actief betrokken bij het opstellen van regionale verstedelijkingsstrategieën (Metropoolregio Amsterdam én Regio Zwolle), de woningbouwopgave (100.000 woningen), de energietransitie, MIRT-onderzoeken zoals Amsterdam Bay Area én een nationale/regionale datacenterstrategie. Alles landt uiteindelijk in uitvoeringsinstrumenten zoals de Uitvoeringsagenda, Omgevingsagenda's, Regio Deals en Samenwerkingsafspraken.

De nieuwe programmaliijn ruimtelijk-economisch beleid focust op het borgen van de Flevolandse economische belangen in al deze trajecten vanuit het motto: *Flevoland ruimte voor de economie van morgen*. Het kan uiteindelijk leiden tot nieuwe instrumenten conform de Omgevingswet én herijking van bestaand instrumentarium bijvoorbeeld van een Provinciaal Herstructureringsfonds naar een Transitiefonds Toekomstbestendige bedrijventerreinen. Het zal zeker leiden tot nieuwe samenwerkingsverbanden om het verschil in de praktijk te maken, met een belangrijke rol voor onze uitvoeringsorganisatie Horizon.

Noodzaak voor verlengen huidig Economisch Programma

Als Provinciale Staten instemmen met het bestuurlijke vernieuwingstraject en herijking van het economische beleid en met de planning, dan is de verwachting dat Provinciale Staten in het najaar van 2021 een beleidsnotitie vast kunnen stellen. Op basis van deze notitie wordt dan vervolgens een Economisch Programma opgesteld. Dit programma zal eind 2022 aan Gedeputeerde Staten ter vaststelling voorgelegd worden. In afwachting van het nieuwe economische beleid en programma kunnen de verschillende activiteiten van het huidige Economische Programma niet 'stilgezet' worden. De 'winkel' moet open blijven en verlenging (voortzetting) van het huidige beleid is noodzakelijk. Daarvoor zijn een aantal belangrijke argumenten, namelijk:

1. Aanpak huidige crisis

De instrumenten en activiteiten binnen de vijf programmaliijnen richten zich op het (financieel) ondersteunen en adviseren van ondernemers, het stimuleren van een leven lang ontwikkelen en werkgelegenheid en daarmee ook op de aanpak van de huidige crisis. Door de crisis is het van belang dat ondernemers adequaat geadviseerd en ondersteund worden, dat de 'winkel' gewoon open is. Het huidig instrumentarium moet daarom ingezet kunnen worden en activiteiten moeten door kunnen lopen.

2. Goed opdrachtgeverschap

Ontwikkelmaatschappij Horizon geeft concrete uitvoering aan verschillende (financiële) instrumenten en activiteiten van het huidige economische programma. Voor de uitvoering heeft Horizon medewerkers in dienst genomen. In het kader van goed opdrachtgeverschap kunnen opdrachten aan Horizon niet zondermeer stopgezet worden. Dat geldt ook voor andere organisaties die opdrachten voor de provincie uitvoeren of opdrachten en activiteiten die de provincie samen met partners uitvoert. Opdrachten (tussentijds) stopzetten kan als daarvoor een noodzaak bestaan en er rekening gehouden wordt met gemaakt afspraken. Horizon en andere partners die verschillende (crisis) activiteiten uitvoeren, zijn juist in de huidige crisis cruciale spelers, omdat met het instrumentarium en activiteiten bijgedragen wordt aan een brede ondersteuning en advisering van de ondernemers en behoud van werkgelegenheid.

3.Rechtszekerheid

Van overheden wordt verwacht dat zij betrouwbare partners zijn. Dat betekent dat voor inwoners en organisaties duidelijk moet zijn wat het beleid van de provincie is, welke regelingen gelden en welke instrumenten en activiteiten ingezet worden. Door het huidige beleid te verlengen en daarmee de beleidsbasis voor de huidige regelingen, instrumenten en activiteiten, is voor inwoners, ondernemers en organisaties duidelijk wat het beleid van de provincie is en van welke instrumenten en regelingen gebruik gemaakt kan worden.

4.Subsidieregels, financieringsafspraken en meerjarige afspraken

Voor de subsidies, financieringsafspraken en meerjarige afspraken geldt wat ook al bij de andere drie punten genoemd is. Met ondernemers of organisaties die gebruik maken van een subsidieregeling of financieringsregels worden afspraken gemaakt over de looptijd, aflossing etc. Deze afspraken lopen door, moeten doorlopen, los van het vernieuwingstraject en herijking van het economisch beleid, waarbij ook duidelijk moet zijn op basis van welk vigerend beleid, regeling of instrument de afspraken gemaakt zijn.

Overzicht instrumenten en activiteiten van het Economisch Programma

Binnen de vijf programmalijnen lopen veel verschillende activiteiten en zijn diverse instrumenten beschikbaar. Met de instrumenten en activiteiten binnen de programmalijnen kan goed ingespeeld worden op de huidige crisis, vraagstukken van ondernemers, internationalisering, de arbeidsmarkt en ruimtelijk-economische vaagstukken. Om Provinciale Staten inzicht te bieden in de activiteiten en instrumenten worden hieronder per programmalijn de instrumenten en/of activiteiten kort beschreven, waarbij ook aangegeven wordt wat het doel van het instrument of de activiteit is.

Programmalijn 1: Financiering en Support

Vanuit de programmalijn Financiering en Support zet de provincie in op het verbeteren van de condities voor het MKB in Flevoland en op de groei en het versterken van het MKB. De focus ligt daarbij op drie oplossingsrichtingen: financiering, business development en het organiseren van kapitaal. De uitvoering is belegd bij Horizon.

Huidige instrumenten/activiteiten	Doel
TMI PoC Fonds	Financieren innovatie in de eerste (vroeg)fase.
Voucherregeling	De vouchers worden ingezet voor het ontwikkelen van nieuwe of sterkere businessplannen.
Financieringstafel	Organiseren kapitaal voor nieuwe business en het koppelen van verschillende financiers voor vervolffinanciering.
MIT-regeling	Stimuleren innovatieprojecten MKB.
Groiefonds (vanaf Q4 2020)	Laatste fase financiering van business case om de markt te betreden.
MKBDoorgaan	Vroegsignalering en hulp bij (financiële) problemen.
Clustervorming	Vormen en versterken van clusters van bedrijven en publiek-private samenwerkingen.
Digitalisering	Het stimuleren van digitalisering in het MKB, omdat veel MKB-ondernemers niet of nauwelijks bezig zijn met digitalisering.

Programmalijn 2: Human Capital Agenda/Arbeidsmarkt

De programmalijn Human Capital Agenda richt zich op het aanjagen en versterken van drie ontwikkelingen binnen Flevoland. In de eerste plaats het ontwikkelen van kennis en vaardigheden van zowel de werkgever, als de werknemer. Werknemers moeten passen bij de groeistrategie van de ondernemer en daarvoor is de voucherregeling bedrijfsscholingscan ontwikkeld. Met deze scan krijgt de ondernemer inzicht in de arbeidsvitaliteit en scholingsmogelijkheden van de medewerkers.

Daarnaast richten we ons op het initiëren en ondersteunen van samenwerkingsverbanden: de publiek-private samenwerkingen (PPS). Met het bevorderen van de samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en onderwijs versterken we niet alleen het ecosysteem, maar bijvoorbeeld ook de aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt. Met onze provinciale PPS-regeling zijn inmiddels zes PPS-en gerealiseerd binnen Flevoland, zoals bijvoorbeeld Techpack om de instroom en uitstroom van het aantal techniekstudenten te vergroten. Een recente PPS is de PPS Regionale Circulaire Economie met een praktoraat bij het ROC van Flevoland. Door het financieren van de zes PPS-en is het budget van de PPS-regeling bijna uitgeput.

De derde ontwikkeling waar de Human Capital Agenda zich op richt is talentontwikkeling. Binnen de provincie is hiervoor Talent kleurt Flevoland ontwikkeld. Aan dit project nemen al een aantal jaren studenten van Windesheim en Aeres en leerlingen van de Technasia vol enthousiasme deel. De studenten/leerlingen werken aan bestaande maatschappelijke vraagstukken en op die manier wordt niet alleen aan talentontwikkeling gewerkt, maar komen de studenten en leerlingen ook in contact met verschillende organisaties en bedrijven in Flevoland. Op die manier proberen we studenten en leerlingen te binden door te laten zien dat er in Flevoland ook veel mooie bedrijven en organisaties zijn waar je kunt werken. In het coalitieakkoord is aangegeven dat Talent kleurt Flevoland verder uitgebreid moet worden naar zowel het onderwijs, als het bedrijfsleven. Bij deze uitbreiding wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de wens vanuit de regio om organisaties (zowel bedrijfsleven als maatschappelijke organisaties) meer structureel in contact te laten komen met het onderwijs door het organiseren en faciliteren van ontmoetingen tussen beiden.

Instrument	Doel
Voucher bedrijfsscholingscan	Voucher voor het in kaart brengen van de arbeidsvitaliteit en scholingsmogelijkheden van de medewerker.
PPS-regeling (publiek-private samenwerking)	Samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid initiëren en financieel ondersteunen.
Talent kleurt Flevoland	Talentontwikkeling en behoud binnen Flevoland.
Digitale Werkplaats	De werkplaats koppelt mbo en hbo-studenten aan digitaliseringsvraagstukken uit het MKB. De ondernemer krijgt ondersteuning of advies en de studenten doen praktijkervaring op.
Werkgelegenheidsplan RWF	Binnen het Regionaal Werkbedrijf Flevoland (RWF) wordt gewerkt aan een gezamenlijk werkgelegenheidsplan voor Flevoland met daarin een aanpak voor: een laven lang ontwikkelen, sectorale mobiliteit en transitie van de arbeidsmarkt.
Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt	Initiëren en stimuleren van activiteiten die de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt verbeteren en versterken.

Programmalijn 3: Internationalisering

De provincie ondersteunt bedrijven bij internationalisering. Dat doet de provincie samen met Horizon door bijvoorbeeld aan te haken bij de netwerken van Amsterdam en de regio Zwolle en bij handelsmissies van andere regio's. Ook worden er verschillende bijeenkomsten voor ondernemers georganiseerd over diverse thema's. Door evenementen van internationale allure te faciliteren en te organiseren versterken de provincie en haar partners de zichtbaarheid en het imago van de regio.

Daarnaast onderhoudt de provincie via haar ontwikkelingsmaatschappij Horizon de contacten met de reeds in Flevoland gevestigde internationale bedrijven. Doordat Horizon aan het Rijksprogramma 'Investor Relations' deelneemt, worden de vestigingseisen en -wensen van de internationale bedrijven jaarlijks gemonitord. De op deze wijze verzamelde data levert input voor zowel provinciaal economisch beleid als het gemeentelijke vestigingsbeleid.

Instrument	Doel
Acquisitie	(Internationale) bedrijven binnen halen.
Voucher internationalisering	Voucher voor het vergroten van het internationale verdienvermogen van ondernemingen.
Trade development	Bevorderen van handel en export.
Investor Relations	Onderhouden van relaties met en het communiceren met potentiële en huidige investeerders van een onderneming.
Business to Business	Mogelijkheden van onder meer de Floriade gebruiken om het zakendoen tussen bedrijven te ondersteunen en stimuleren.
Internationale betrekkingen	Uitgaande en inkomende handelsdelegaties om de handelsbetrekkingen te bevorderen en versterken.

Programmalijn 4: (Ondernemers) cultuur

De Programmalijn Ondernemerscultuur geeft een extra stimulans aan het Ecosysteem voor Ondernemerschap voor het MKB. Binnen dit programma werken ondernemers samen met andere ondernemers om hun groeiambities in versneld tempo te realiseren. Naast groeiambitie gaat het ook om het versterken van de netwerken en uitwisseling van kennis en ervaring.

Instrument	Doel
Groeimakelaar	Eerstelijns support voor ondernemers met advies en doorverwijsfunctie.
Groeibuzz	Een samenhangend programma aan evenementen en bijeenkomsten organiseren voor MKB ondernemers. Versterken van de netwerken.
Win4All-Economic Board Flevoland	Economic Board Flevoland is een gezamenlijk gedragen initiatief van bedrijfsleven, onderwijs, gemeenten en provincie Flevoland. Het Board zet zich in voor ondernemerschap en economische groei in Flevoland.
Flevopenningen	Jaarlijkse uitreiking van de penning aan Flevolandse ondernemingen die succesvol, vernieuwend, duurzaam en inclusief zijn en van economische betekenis zijn voor Flevoland.

Programmalijn 5: Ruimtelijk-economisch beleid

Door middel van ruimtelijk-economisch beleid en gebiedsontwikkeling dragen we bij aan een evenwichtige economische groei en stimuleren we de brede welvaart en het welzijn van de Flevolandse regio's. Er is momenteel sprake van een strijd om de ruimte waarbij verschillende ruimteclaims elkaar verdringen. De ruimte voor werken staat in veel aangrenzende regio's onder druk. Daarnaast vragen drie grote transitiegebieden veel ruimte (data, duurzame energie én circulaire economie). Flevoland heeft ruimte, maar ook deze ruimte kent ook grenzen en er zullen keuzes gemaakt moeten worden over de invulling van de ruimte.

Ruimtelijk-economisch	Doel
RO planvorming - regie op uitvoering	Het huidige instrumentarium is een verzameling van convenanten, programma's, structuurvisie, ruimtelijke visie en beleidsregels. Dit dient te worden geactualiseerd op twee punten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Gebruiksvriendelijkheid. 2. Actualisering op basis van intrede Omgevingswet en onderliggend instrumentarium
Actuele thema's (datacenters)	Onderzoek en ontwikkelen beleid, zodat keuzes met betrekking tot de invulling van de ruimte en actuele ontwikkelingen (zoals datacenters) gemaakt kunnen worden.
Monitor werklocaties	Bijdrage provincie Flevoland aan jaarlijkse PlaBeKa-monitor. Het Platform Bedrijven en Kantoren (PlaBeKa) richt zich op de borging en ontwikkeling van de werkfunctie.

Monitoring en onderzoek

Naast de vijf programmalijnen is monitoring en onderzoek ook onderdeel van het Economisch Programma. De economie van Flevoland wordt op drie verschillende schaalniveaus gemonitord: op het niveau van de CBS-cijfers, het eigen provinciale onderzoek en monitoring en de meting/toetsing van het instrumentarium bij de ondernemers en de partners

Monitoring en onderzoek	Doel
Monitoring en onderzoek	De doelstellingen en resultaten van het Economisch Programma monitoren. Onderzoeken (laten) doen voor nieuw te ontwikkelen beleid, instrumenten of activiteiten.
Vernieuwing Economisch Programma	Met Provinciale Staten een nieuw Economisch Programma opstellen.

Financiering

In het coalitieakkoord 2019-2023 is voor het Economisch Programma 8 miljoen euro opgenomen. Om het huidige Economische Programma te kunnen verlengen en invulling te kunnen geven aan het bestuurlijke vernieuwingstraject en nieuw economische beleid wordt aan Provinciale Staten gevraagd deze 8 miljoen euro beschikbaar te stellen en te oormerken voor het Economisch Programma. Een deel van de 8 miljoen is nodig om de verlenging van het huidige Economische Programma te financieren. Het andere deel van de 8 miljoen is beschikbaar voor het nieuwe economische beleid in het kader van het

bestuurlijke vernieuwingstraject. Met dit deel van het budget kunnen Provinciale Staten ook invulling geven aan de wens om een breder sociaaleconomisch beleid te ontwikkelen, waar brede welvaart en de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) die in VN-verband afgesproken zijn in meegenomen kunnen worden.

Als Provinciale Staten akkoord gaan met het voorgestelde tijdpad, dan zal het nieuwe economische beleid eind 2021 vastgesteld kunnen worden door Provinciale Staten. Daarna volgt de uitwerking van het nieuwe beleid naar een nieuw Economisch Programma dat eind 2022 door Gedeputeerde Staten vastgesteld wordt. Concreet betekent dit dat het huidige programma verlengd wordt tot eind 2022 en er voor de jaren 2021 en 2022 financiering nodig is. Ook na 2023 zullen veel onderdelen van het huidige Economische Programma voortgezet (moeten) worden, omdat er bijvoorbeeld meerjarige afspraken zijn gemaakt, het instrument (activiteit) nut en noodzaak bewezen heeft, of omdat rekening gehouden moet worden met financiële of juridische consequenties als het instrument (activiteit) stopgezet wordt. In het onderstaand overzicht wordt daarom ook een financiële doorkijk naar 2023 gegeven.

Het Economisch Programma heeft een eigen reserve: reserve Economisch Programma. Wanneer rekening gehouden wordt met alle toekomstige verplichtingen en geormerkte middelen, dan resteert met ingang van 2021 nog € 2.000.000, - in de reserve Economisch Programma. Ook deze reserve wordt in 2021 en 2022 ingezet (met een doorkijk naar 2023) om activiteiten te kunnen bekostigen. De reserve wordt niet volledig ingezet om eventuele tegenvallers of nieuwe ontwikkelingen op te kunnen vangen.

In het onderstaande overzicht wordt voor de kalenderjaren 2021 en 2022 per programmaliijn aangegeven hoeveel budget er nodig is voor de verlening van het huidige Economische Programma. Daarbij wordt ook aangegeven welk budget uit de reserve Economisch Programma bekostigd wordt en welk deel uit de 8 miljoen uit het coalitieakkoord. In het overzicht is ook 2023 opgenomen om een doorkijk naar dit jaar te geven.

Voor een aantal activiteiten zijn (meerjarige) afspraken gemaakt. Voor deze onderdelen is al financiering geregeld en hoeft er geen financiering uit de reserve Economisch Programma of de 8 miljoen (uit het coalitieakkoord) plaats te vinden. Bij deze onderdelen staat de afkorting PB (Programmabegroting).

Overzicht benodigde financiën

Programmalijn en instrumenten/activiteiten	Benodigd budget 2021	Benodigd budget 2022	Benodigd budget 2023	Reden	Financiering uit de reserve Economisch Programma	Financiering uit de 8 miljoen coalitieakkoord
1. Financiering en Support						
TMI PoC Fonds	PB*	PB	€ 260.000	Wegvallen financiering uit EFRO.		
Voucherregeling	€ 550.000	€ 0	€ 0	In verband met uitputting budget in Q1 2021 aanvullen met € 550.000 voor 2021.		€ 550.000
Financieringstafel	PB	PB	PB			
MIT-regeling	PB	€ 200.000	€ 200.000	Wegvallen vangnet Rijk.		€ 200.000
GroEIFonds	PB	PB	PB			
MKBDoorgaan	PB	PB	PB			
Clustervorming	PB	€ 100.000	€ 100.000	Initiëren en versterken clustervorming.	€ 100.000	
Digitalisering	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	Initiëren en (co)financieren initiatieven.	(2x € 200.000=) € 400.000	
Subtotaal					€ 500.000	€ 750.000
2. Human Capital						
Voucher bedrijfsscholingsscan	PB	PB	PB			
PPS-regeling (publiek-private samenwerking)	€ 1.000.000	€ 0	€ 0	In verband met uitputting budget opnieuw vullen.		€ 1.000.000
Talent kleurt Flevoland	€ 100.000	€ 0	€ 0	Uitbreiding Talent kleurt Flevoland.		€ 100.000
Digitale Werkplaats	€ 300.000	€ 0	€ 0	Cofinanciering Digitale Werkplaats (incidenteel).		€ 300.000
Werkgelegenheidsplan RWF	€ 100.000	€ 0	€ 0	Bijdrage provincie aan werkgelegenheidsplan (incidenteel).		€ 100.000
Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt	€ 200.000	€ 100.000	€ 100.000	Bijdrage aan subsidieaanvragen en initiatieven.		€ 300.000
Subtotaal						€ 1.800.000

*PB= Programmabegroting

eDocs 2720040

Programmalijn en instrumenten/activiteiten	Benodigd budget 2021	Benodigd budget 2022	Benodigd budget 2023	Reden	Financiering uit de reserve Economisch Programma	Financiering uit de 8 miljoen coalitieakkoord
3. Internationalisering						
Acquisitie	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	Benodigd budget voor jaarlijkse uitvoering.		(2x€ 50.000=) € 100.000
Voucher internationalisering	PB*	PB	PB			
Trade development	PB	€ 52.000	€ 52.000	Benodigd budget voor jaarlijkse uitvoering.		€ 52.000
Investor Relations	€ 0	€ 0	€ 0	In exploitatie Horizon.		
Business to Business	€ 150.000	€ 150.000	€ 100.000	Benodigd budget voor jaarlijkse uitvoering.		(2x€ 150.000=) € 300.000
Internationale betrekkingen	PB	PB	PB			
Subtotaal						€ 452.000
4. Ondernemerscultuur						
Groemakelaar	€ 0	€ 300.000	€ 300.000	Tot 2022 in subsidie Horizon.		€ 300.000
Groeibuzz		€ 50.000	€ 50.000	Tot 2022 in subsidie Horizon		€ 50.000
Win4All-Economic Board Flevoland	€ 0	€ 60.000	€ 60.000	Tot 2022 in exploitatie Horizon. Budget voor doorontwikkeling Win4All/Economic Board Flevoland.	€ 60.000	
Flevopenningengala	PB	PB	PB			
Werkbudget	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	Budget voor o.a. bijeenkomsten, communicatiemiddelen.	(2x € 30.000=) € 60.000	
Subtotaal					€ 120.000	€ 350.000

*PB= Programmabegroting

Programmaliijn en instrumenten/activiteiten	Benodigd budget 2021	Benodigd budget 2022	Benodigd budget 2023	Reden	Financiering uit de reserve Economisch Programma	Financiering uit de 8 miljoen coalitieakkoord
5. Ruimtelijk-economisch beleid						
RO-planvorming - regie op uitvoering	€ 50.000	€ 50.000	€ 0	Kosten actualisatie huidige instrumenten	(2x€ 50.000=) € 100.000	
Actuele thema's (datacenters)	€ 100.000	€ 0	€ 0	Bijdrage vanuit economie aan onderzoeken, naar financieringsmogelijkheden etc.	€ 100.000	
Monitor werklocaties	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	Bijdrage Flevoland aan monitor PlaBeKa	(2x€ 25.000=) € 50.000	
Werkbudget	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	Organiseren/deelname aan bijeenkomsten, communicatie etc.	(2x€ 30.000=) € 60.000	
Subtotaal					€ 310.000	
Monitoring en onderzoek						
Monitoring en onderzoek	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	Budget monitoring en onderzoek voor het Economisch Programma	€ 200.000	
Vernieuwing Economisch Programma	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	Budget voor het vernieuwingstraject en nieuw economisch beleid.		€ 100.000
Subtotaal					€ 200.000	€ 100.000

Totaaloverzicht 2021 en 2022 ('winkel open')

Programmalijn	Uit reserve Economisch Programma	Uit 8 miljoen
Financiering en Support	€ 500.000	€ 750.000
Human Capital		€ 1.800.000
Internationalisering		€ 452.000
Ondernemerscultuur	€ 120.000	€ 350.000
Ruimtelijk-economisch	€ 310.000	
Monitoring en onderzoek	€ 200.000	€ 100.000
Totaal	€ 1.130.000, -	€ 3.452.000, -

Totaaloverzicht 2021 t/m 2023 (doorkijk naar 2023)

Programmalijn	Uit reserve Economisch Programma	Uit 8 miljoen
Financiering en Support	€ 800.000	€ 1.210.000
Human Capital		€ 1.900.000
Internationalisering		€ 654.000
Ondernemerscultuur	€ 210.000	€ 700.000
Ruimtelijk-economisch	€ 365.000	
Monitoring en onderzoek	€ 300.000	€ 150.000
Totaal	€ 1.675.000, -	€ 4.614.000, -

